

SZEKERES MIHÁLYNÉ

A FILIPOVITS CUKRÁSZDA

Csak az őshonos fürediek, vagy a város történetével, Füred múltjával foglalkozók tudják, hol volt Balatonfüreden a Láng cukrászda. A Filipovits cukrászda neve már a lakosság részének ismerős, a Kedves cukrászda nevet pedig az is ismeri, aki csak egyszer volt a város üdülővendége vagy gyógyulni vágyó betege. A város szimbóluma lett. Hírnevét egy a szakmáját, az embereket, a vendéglátást szerető család, a Filipovits házaspár alapozta meg.

A Filipovits-házaspár

Filipovits István 1897-ben Zalaegerszegen született. Az elemi iskola elvégzése után a „Kugler Henrik utód” Gerbeaud-féle Részvénytársaságnál kezdte a cukrász szakma elsajátítását, majd mestertervizgát tett.

Az önálló élet megkezdésére Nagykanizsán nyílt lehetősége. Feleségével, Annus nénivel, aki szintén cukrász mester volt, cukrászüzletet nyitot-

tak. Szorgalmukkal, becsületességükkel és nem utolsósorban a mindig friss, igényes termékekkel hamar ismert és kedvelt cukrászdává vált az üzletük.

A sikernek szomorú ára lett, mert a sok és fárasztó munka miatt Pista bácsi szíve egyre többször adott okot a panaszra. Orvosi javaslatra 1938-ban felkereste a mai szívkórház elődjét, az Erzsébet szanatóriumot. Az úgynevezett Szövetségházban (ma: Aranycsillag) kapott elhelyezést. Innen járt be naponta a szanatóriumba a kezelésre. Így aztán naponta elment a Blaha Lujza utca 7. szám az akkori Hermina udvar előtt. Az épületben korábban cukrászda volt, de már hosszabb ideje kihasználatlanul állt. Nem csoda, hogy felfigyelt a volt cukrászdára, amelyben lehetőséget, kihívást, új célt látott.

Felesége, Annus néni ebben is társnak bizonyult, elhatározták, hogy Füredre költöznek. Elképzelésüket motiválta, hogy közel volt a Szívszanatórium a savanyúvíz forrással, s nem utolsósorban a táj szépsége, a lakosság kedvessége is vonzotta őket.

Az elhatározást tett követte, melyben közrejátszott az is, hogy az épület alsó szintjét, ahol a termelőüzem és a cukrászda volt, eladásra kínálták. Így ezt a részt megvették, a felső szintet pedig lakás céljára bérelték ki.

Hogy a cukrászda és az üzem minél előbb üzemképes állapotba kerüljön, kettévált a család: Pista bácsi Füredre költözött, irányította a felújítási munkákat, korszerűsítette a termelőüzemet, berendezte a cukrász üzletet úgy, hogy az megfeleljen a kor és a vendégek igényeinek. Annus néni otthon maradt Nagykanizsán az akkor 7 éves kisfiúkkal és egy jól működő cukrászdával és termelőüzemmel, mert ennek a bevételéből finanszírozták a füredi kiadásokat. Nehéz idők voltak ezek mindkettőjüknek. 1938 végén, 1939 tavaszán elkezdték az átköltözést, újra együtt lehetett a család.

Sokat dolgoztak mire bevezették az üzletet. A cukrászda egyre kedveltebb lett, a szanatóriumból egyre többen keresték fel egy-egy kávéra, friss süteményre. A nyári üdülővendégeknek kedvelt találkozó helyévé vált. Vasárnaponként a kerek templomi mise után az asszonyok kis csomagokban vitték haza a frissen sült krémeseket és az egyéb süteményeket. A megálmodott cukrászda egyre népsze-

rúbb lett. Az igényes szakmai színvonal, a családi kiszolgálás, a mindig friss sütemények és nyáron a fagyaltok vonzották a vendégeket. Az idősebb generáció ma is nosztalgiával emlegeti a különösen felejthetetlen remegő krémeseket. A Filipovits család pedig arra emlékszik nosztalgiával, hogy karácsony előtt a család minden tagjának részt kellett vennie a helyben főzött szaloncukrok csomagolásában. Ez a közös munka még az államosítás után is összehozta a családot.

1951-ben államosították a cukrászdát, amely ekkor kapta a Kedves cukrászda nevet. A Filipovits házaspárnak addigra nagy volt a szakmai tekintélye, híres a cukrászdája és becsületességükhöz kétség nem fért. Így maradhattak alkalmazottként az eddig a tulajdonukat képező üzletben, sőt vezetők lehettek. Pista bácsi a cukrászüzemet, Annus néni az üzletet vezette. Annus néni a nyugdíjazásáig a vendéglátásban dolgozott, Pista bácsi, miután 1960-ban nyugdíjba ment, egészen az 1980-ban bekövetkezett haláláig a családjának, elsősorban az unokáinak szentelte az életét, gondoskodott róla, hogy legyen mindig friss süteményük.

A cukrászda az utca felől

A házaspárnak két fia született, de egyik sem folytatta a cukrász szakmát. László még Nagykanizsán született, ugyan kitanulta a szüleitől a mesterséget, szakmunkás vizsgát is tett, de inkább a technika, a gépek, a motorok érdekelték. Egy évig dol-

gozott cukrászként, s amint lehetősége nyílt a Hájgyárban a régi vágya teljesülésére, elhagyta a cukrász pályát. Esztergályos szakmát tanult, majd elvégezte a gépipari technikumot, végigjárta a szakma minden fokát és mint az egyik termelő-részleg vezetője ment nyugdíjba. Felesége, Kubicek Ilona több évig dolgozott a Kedves cukrászdában, majd pedig más vendéglátó egységben egészen a nyugdíjazásáig dolgozott.

A cukrászda terasza

A kisebbik fiú, István már Balatonfüreden született a cukrászda épületében. Ő sem lett cukrász, a pedagógiai pályát választotta. A diploma megszerzése után Nagyvázsonyban tanított. A szíve azonban visszahúzta Balatonfüredre. Előbb mint tanár, később mint igazgató tanított a Radnóti Miklós Általános Iskolában. Innen ment nyugdíjba 2008-ban. Felesége, Ebele Rozália ugyan rendelkezik vendéglátós végzettséggel, s dolgozott is rövid ideig ebben a szakmában, de Balatonfüreden már nem. Itt a Városi Tanácsnál volt a munkahelye, jelenleg pedig az egyik biztosító helyi kirendeltségét vezeti. Az unokák között ugyan van vendéglátós, de a cukrász szakmát egyik sem választotta. Így mára csak a legendás Filipovits cukrászda emléke maradt meg.

A cikk írója javasolja, hogy a Kedves cukrászda kapja vissza a Filipovits cukrászda nevet. A cikk Filipovits László és István visszaemlékezései alapján íródott.